

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Mezinárodní teritoriální studia

Bakalárska práca

2021

Michaela Povincová

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Mezinárodní teritoriální studia

**Postoj Obamovej administratívy voči frakovaniu:
environmentálna agenda ako priorita alebo
druhoradá problematika?**

Bakalárska práca

Autor práce: Michaela Povincová

Študijný program: Medzinárodné teritoriálne štúdiá

Vedúca práce: Mgr. Jana Sehnálková, Ph.D.

Rok obhajoby: 2022

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že som túto diplomovú prácu spracovala samostatne, bez cudzej pomoci, len s použitím uvedených prameňov a literatúry. Zároveň prehlasujem, že práca nebola využitá k získaniu iného titulu. Tiež súhlasím s tým, aby bola sprístupnená verejnosti pre účely výskumu a štúdia.

V Prahe, dňa 26.júla 2021

Michaela Povincová

Bibliografický záznam

POVINCOVÁ, Michaela. *Postoj Obamovej administratívy voči frakovaniu: environmentálna agenda ako priorita alebo druhoradá problematika*. Praha, 2021. 35 s. Bakalárska práca (Bc.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálných vied, Institut mezinárodních štúdií. Vedúca bakalárskej práce Mgr. Jana Sehnálková, PhD.

Rozsah práce: 67 899

Abstrakt

Hydraulické frakovanie predstavuje významnú časť rozrastajúceho sa ťažobného a ropného priemyslu. K najvýraznejšiemu nárastu došlo v období Baracka Obamu, ktorého výroky počas jeho kandidatúry boli smerované proti ropnému priemyslu. Na základe toho bolo environmentálnymi zástancami očakávané, že práve Obama sa bude snažiť o reguláciu frakovania. Vzhľadom na daný nátlak bol Obama nútený zaujať určité kroky voči frakovaniu, nemohli však byť tak razantné, aby pre priemysel vytvorili priveľké komplikácie. Predkladaná práca analyzuje kroky a regulácie prijaté Obamovou administratívou spolu s reakciami podporovateľov a oponentov frakovania na dané opatrenia. Na základe tejto analýzy práca poukazuje na to, že napriek tomu, že sa Obamova administratíva snažila zaviesť regulácie na ochranu biosféry a komunit v okolí frakovania, opatrenia boli nepostačujúce a v niektorých prípadoch pre ropný priemysel nepredstavovala žiadne navýšenie štandardov. V práci došlo taktiež k zisteniu, že na základe významného plyvu frakovania na americkú ekonomiku si Barack Obama nemohol dovoliť nastaviť prísnejšie regulácie a v mnohých prípadoch spájal riešenie environmentálnych problémov s ekonomickými riešeniami alebo nadviazaním na národnú bezpečnosť či energetickú samostatnosť. Na základe tejto analýzy je možné povedať, že Obamova administratíva prioritizovala ekonomický rast a energetickú samostatnosť USA pred environmentálnou agendou.

Abstract

Hydraulic fracturing represents a significant part of the growing mining and oil industry. The most significant fracking expansion occurred during the period of Barack Obama, whose statements during his candidacy were directed against the oil industry. Based on this, environmental advocates expected Obama to seek to regulate fracking. Under the pressure, Obama was forced to take some steps against fracking, but they could not be so drastic as to create too much complication for the industry. The present work analyzes the steps and regulations adopted by the Obama administration, along with the reactions of supporters and opponents of fracking to the measures. Based on this analysis, the work points out that despite the Obama administration's efforts to introduce regulations to protect the biosphere and communities around fracking, the measures were insufficient and in some cases did not raise any standards for the oil industry. The work also found that due to the significant impact of fracking on the US economy, Barack Obama could not afford to set stricter regulations and in many cases combined the solution of environmental problems with economic solutions or with national security or energy independence. Based on this analysis, it can be concluded that the Obama administration has prioritized US economic growth and energy independence over the environmental agenda.

Kľúčové slová

hydraulické frakovanie, Barack Obama, environmentálna agenda, ekonomický rast, energetická samostatnosť USA

Keywords

hydraulic fracturing, Barack Obama, environmental agenda, economic growth, US energy independence

Názov práce

Postoj Obamovej administratívy voči frakovaniu: environmentálna agenda ako priorita alebo druhoradá problematika?

Pod'akovanie

Na tomto mieste by som rada pod'akovala PhD. Jane Sehnáľkovej za jej trpezlivosť, cenné rady a usmerňovanie pri realizácii tejto práce. Zároveň by som chcela vyjadriť vďaku všetkým, kto ma pri písaní bakalárskej práce i počas celého štúdia podporovali.

Obsah

Úvod.....	2
1. Kontext.....	4
1.1. Frakovanie a jeho kontroverzia.....	4
1.2. Obamov postoj voči environmentálnej a energetickej politike počas prezidentskej kandidatúry.....	8
2. Postavenie Baracka Obamu voči frakovaniu počas prezidentského obdobia.....	11
2.1. Kroky prijaté Obamovou administratívou voči hydraulickému frakovaniu v rokoch 2009-2017.....	13
3. Reakcie na nariadenia voči frakovaniu a skutočná agenda za ich tvorbou.....	16
3.1. Postavenie a reakcie spoločnosti týkajúce sa Obamovej environmentálnej a energetickej politike a nariadeniam voči frakovaniu.....	16
3.2. Dôvody, prečo Obamove nariadenia voči frakovaniu neboli striktnejšie a širokospektrálnejšie.....	22
Záver.....	26
Summary.....	27
Bibliografia.....	28

Úvod

Téma práce bola zvolená na základe môjho záujmu o riešenie environmentálnych problémov. Vzhľadom na to, že USA predstavujú jednu z krajín s obrovským emisným dopadom, bola voľba USA ako teritória logickou. Časové vymedzenie 2009-2017 sa viaže na funkčné prezidentské obdobie Baracka Obamu a samotná voľba 44. prezidenta bola uskutočnená na základe jeho pozitívneho prístupu voči environmentálnej politike. Výber daného časového vymedzenia bol taktiež ovplyvnený výrazným vzostupom bridlicového frakovania v USA, tak ako aj nárastom kontroverzie, ktorá ho sprevádza.

Rozhodnutie vykonať rozbor na hydraulickom frakovaní bolo uskutočnené na základe jeho prepojenia tém, ktoré sa najvýraznejšie objavovali a spomínali v období Obamovej prezidentskej kandidatúry a jeho funkčného prezidentského obdobia, t.j. environmentálna problematika, ekonomický rast a energetická nezávislosť.

Metodológia tézy je prípadová štúdia zaoberajúca sa výskumnou otázkou: „Je na základe prijatých krokov Obamovou administratívou voči hydraulickému frakovaniu možné povedať, že environmentálna agenda pre Prezidenta Obamu predstavovala prioritu?“ Regulácie frakovania zostavené BLM si získali kritiku ako zo strany podporovateľov frakovania, tak aj jeho oponentov. Na základe stavby regulácií hydraulického frakovania, nimi vytvorených reakcií a Obamovým výrazným spájaním environmentálnych problémov s ekonomickými riešeniami je možné povedať, že environmentálna agenda bola v porovnaní s ekonomickým rastom a energetickou samostatnosťou USA až druhoradá.

Jadro práce je rozdelené do troch hlavných kapitol, ktorých cieľom je zanalyzovať a zodpovedať vyššie uvedenú výskumnú otázku. Prvá kapitola je zameraná na kontext, ktorého cieľom je priblíženie pozadia problematiky a kontroverzie sprevádzajúce frakovanie čitateľovi.

Ďalšia časť tejto kapitoly sa zameriava na Obamov postoj voči environmentálnej politike a taktiež na rozpor jeho výrokov a cieľov, ktoré budú v práci porovnané s reálnym konaním. Druhá kapitola sa venuje samotným krokom prijatým Obamovou administratívou, ich kompozícii a efektu, ktorý by mali na frakovanie.

Posledná kapitola je rozdelená na dve časti, pričom prvá opisuje reakcie podporovateľov a oponentov frakovania a čiastočne aj federálnej vlády. Na základe daných reakcií je možné poukázať na dopad na priemysel a na spoločnosť, ktoré dané frakovacie regulácie dosiahli a teda poukázať na ich environmentálnu efektívnosť. Druhá podkapitola rozoberá dôvody

ovplyvňujúce stavbu a efektivitu prijatých regulácií a to, prečo neboli, prípadne boli dostatočne striktné.

Cieľom práce je teda prostredníctvom analýzy prijatých krokov Obamovej administratívy voči hydraulickému frakovaniu poukázať na to, že aj napriek Obamovým výrokom počas kandidatúry sľubujúcim riešenie klimatických zmien, bola environmentálna agenda v porovnaní s ekonomickým rastom a energetickou nezávislosťou až druhoradou.

1. Kontext

1.1. Frakovanie a jeho kontroverzia

Ťažba ropy a zemného plynu bola od jej začiatkov sprevádzaná silnou opozíciou a protestami. Nový spôsob horizontálneho frakovania však vytvoril ešte väčšiu kontroverziu a stal sa predmetom ekonomických, environmentálnych a politických diskusií nie len v USA, ale aj v Kanade, Európskej únii či Ázii.¹

K tradičnému frakovaniu v USA dochádzalo už v štyridsiatych rokoch minulého storočia.² Je spojené so stavbou vertikálnych potrubí zemného plynu a ropovodov siahajúcich z povrchu zeme do ložiska zemného plynu. Hydraulické frakovanie sa realizuje pomocou tlaku do úzkych formácií kameňa vytvoreným prúdom vody zmiešanej s pieskom a zmesou chemikálií.³ Po rozbití kameňa dôjde najskôr k čerpaniu zmesi vody a následne ropy a zemného plynu⁴ na povrch, kde sú tieto nerastné suroviny zhromažďované.⁵

Nový a značne kontroverzný spôsob ťažby bol vyvinutý biznismenom Georgom Mitchellom, ktorý bol známy ako priekopník bridlice (pioneer of shale) v roku 1998 a pozostáva z kombinácie hydraulického frakovania a horizontálneho vrtania. To znamená, že vrt je najskôr vertikálny a keď dôjde k nálezu zásob ropy alebo zemného plynu dochádza k horizontálnemu vrtaniu v hĺbke zeme.⁶

Horizontálne frakovanie začalo vzhľadom na menšiu pravdepodobnosť environmentálnych protestov najskôr na juhu USA a postupne sa rozširovalo do zvyšných častí krajiny. Ako príklad sa dá uviesť oblasť Severnej Dakoty a od roku 2005 štátu New York, Pensylvánia a Ohio, zvlášť do oblasti Marcellus Shale, známej pre zásoby zemného plynu.⁷

¹ Darrick Evensen a Rich Stedman, “‘Fracking’: Promoter and Destroyer of ‘the Good Life’”, *Journal of Rural Studies* 59, (April 2018): 144, <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2017.02.020> (stiahnuté 25. mája 2021).

² Stephen J. Scanlan, “Framing Fracking: Scale-Shifting and Greenwashing Risk in the Oil and Gas Industry”, *Local environment* 22, č. 11 (7. júla 2017): 2, <https://doi.org/10.1080/13549839.2017.1345877> (stiahnuté 28. mája 2021).

³ Qingmin Meng, “The Impacts of Fracking on the Environment: A Total Environmental Study Paradigm”, *Science of The Total Environment* 580, (15. februára 2017): 954, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2016.12.045> (stiahnuté 20. mája 2021).

⁴ Thomas W. Merrill, “Four Questions About Fracking”, *Case Western Reserve Law Review* 63, č. 4 (2012-2013): 972, <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/cwrlrv63&div=42&id=&page=> (stiahnuté 2. júna 2021).

⁵ *Ibid.*, 971.

⁶ *Ibid.*, 972-973.

⁷ Allan Mazur, “How Did the Fracking Controversy Emerge in the Period 2010-2012?”, *Public Understanding of Science* 2, (25. februára 2016): 213, <https://doi.org/10.1177/0963662514545311> (stiahnuté 28. mája 2021).

O horizontálne frakovanie, na základe ktorého sa v USA v roku 2011 očakával trojnásobný zisk zo zemného plynu do roku 2030, sa zvýšil v ropnom priemysle záujem.⁸ Stephen J. Scanlan vo svojom diele uviedol, že USA produkujú viac plynu ako sú schopné využiť už v roku 2012.⁹ V roku 2014 sa podľa International Energy Agency USA za obdobia Baracka Obamu stali najväčším producentom ropy a zemného plynu na svete a zároveň sa vďaka frakovaniu zmenili z importéra na exportéra ropných zásob.¹⁰

Dôvodov, prečo k rozšíreniu hydraulického frakovania došlo práve na území USA, je niekoľko. Napriek tomu, že vláda USA venuje energetickému sektoru a výskumu značné financie, horizontálne frakovanie nebolo vyvinuté za pomoci štátnych príspevkov. Podstatný faktor pri rozširovaní frakovania hrala daňová úľava zahrnutá v daňovom zákone z roku 1980, na základe ktorého je poskytnutý federálny daňový úver všetkým, ktorí získavajú plyn nekonvenčným spôsobom.¹¹

Druhým dôvodom pre nárast produkcie frakovania v USA je pravidlo *ad coelum* poskytujúce vlastníkovi pôdy práva na vzduch nad jeho majetkom a pôdu pod ním, teda aj práva na vrtanie do zeme. Vďaka tomuto pravidlu majú vlastníci pôdy taktiež právo na minerály a iné nerastné suroviny nájdené na ich pôde.¹² To vyhovuje taktiež ropným spoločnostiam používajúcim hydraulické frakovanie, ktoré sa môžu dohodnúť so súkromnými vlastníkmi pôdy na vrtaní na ich území. V tom prípade síce musia dodržiavať regulácie určené samotnými štátmi, ale vyhnú sa jednaniam s byrokraciou v štáte.¹³

Rolu v tom, prečo došlo k rozšíreniu frakovaniu najskôr v USA, hrala taktiež infraštruktúra potrubí na transport ropy a zemného plynu, ktoré sú k dispozícii aj

⁸ Qingmin Meng, "The Impacts of Fracking on the Environment: A Total Environmental Study Paradigm", *Science of The Total Environment* 580, (15. Februára 2017): 953-957, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2016.12.045> (stiahnuté 20. mája 2021).

⁹ Stephen J. Scanlan, "Framing Fracking: Scale-Shifting and Greenwashing Risk in the Oil and Gas Industry", *Local Environment* 22, č. 11 (7. júla 2017): 3, <https://doi.org/10.1080/13549839.2017.1345877> (stiahnuté 28. mája 2021).

¹⁰ Hilary Boudet, Dylan Bugden, Chad Zanocco a Edward Maibach, "The Effect of Industry Activities on Public Support for 'Fracking'", *Environmental Politics* 25, č. 4 (3. marca 2016): 595, <https://doi.org/10.1080/09644016.2016.1153771> (stiahnuté 4. júna 2021).

¹¹ Thomas W. Merrill, "Four Questions About Fracking", *Case Western Reserve Law Review* 63, č. 4 (2012-2013): 976-7, <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/cwrlrv63&div=42&id=&page=> (stiahnuté 2. júna 2021).

¹² Darrick Evensen a Rich Stedman, "'Fracking': Promoter and Destroyer of 'the Good Life'", *Journal of Rural Studies* 59, (April 2018): 144, <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2017.02.020> (stiahnuté 25. mája 2021).

¹³ Merrill, "Four Questions About Fracking" 977-978.

spoločnostiam nedostatočnými prostriedkami na výstavbu vlastných ropovodov. To umožňuje týmto malým spoločnostiam prístup na trh.¹⁴

Posledným faktorom je aj to, že priemysel ropy a zemného plynu je z veľkej časti regulovaný samostatnými štátmi a nie federálnymi nariadeniami a zákonmi a teda bude vždy možné nájsť štát, v ktorom sú zákony voči frakovaniu zhovievavejšie. V jednoduchosti sa dá povedať, že jedným z dôvodov je decentralizácia kontroly nad ťažobným priemyslom.¹⁵

Tak, ako sa na území USA horizontálne frakovanie postupne rozširovalo, začala rásť aj jeho kontroverzia vrcholiaca najmä v rokoch 2010-2012.¹⁶ Téma získala väčšiu pozornosť médií, napríklad od denníka *The New York Times*, ktorý vytvoril seriál s názvom „Drilling Down“ so snahou poukázať na riziko frakovania. Frakovaním a hrozbami ktoréto spôsob ťažby predstavuje sa taktiež zaoberal dokumentárny film *Gasland*. Mediálna pozornosť týkajúca sa dopadov frakovania viedla k zvýšeniu pozornosti spoločnosti o dopady frakovania, ktorá bola následne rozdelená na odporcov a podporovateľov frakovania.¹⁷

K oponentom frakovania patria najmä zástancovia environmentálneho prístupu a zvrátenia klimatických zmien. Táto časť spoločnosti spolu s rôznymi environmentálnymi skupinami poukazuje na negatívne dopady frakovania nie len na environmentálne prostredie, ale aj na ľudské zdravie. Opozícia frakovania má mnoho argumentov, z ktorých najhlavnejšími sú kontaminácia podzemnej vody a vzduchu, oddialenie prechodu na obnoviteľné zdroje energie, enormná konzumpcia vody a zničenie okolitého životného prostredia.¹⁸

Kontaminácia podzemnej vody predstavuje riziko kvôli chemikáliám použitých pri frakovaní. Pri vytvorení tlaku hlboko v zemi je možné, že tieto toxické látky preniknú cez kameň k zásobám podzemnej vody, ktorá následne kontaminuje studne v okolí a tým vytvorí riziko pre okolitú biosféru.¹⁹

¹⁴ Thomas W. Merrill, “Four Questions About Fracking“, *Case Western Reserve Law Review* 63, č. 4 (2012-2013): 980, <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/cwrlrv63&div=42&id=&page=> (stiahnuté 2. júna 2021).

¹⁵ *Ibid.*, 980.

¹⁶ Allan Mazur, “How Did the Fracking Controversy Emerge in the Period 2010-2012?“, *Public Understanding of Science* 2, (25. februára 2016): 208, <https://doi.org/10.1177/0963662514545311> (stiahnuté 28. mája 2021).

¹⁷ *Ibid.*, 216-220.

¹⁸ Merrill, “Four Questions About Fracking“, 981-2.

¹⁹ *Ibid.*, 984.

Vniknutie chemikálií používaných pri frakovaní do podzemnej vody sa zatiaľ významne nepreukázalo a odborníci tvrdia, že niečo také je vysoko nepravdepodobné.²⁰ Ku kontaminácií však môže dôjsť aj inými spôsobmi ako napríklad nesprávnym spôsobom skladovania toxického odpadu. Ako príklad sa dá uviesť Pensylvánia alebo Ohio, kde došlo ku kontaminácii rieky Ohio toxickým odpadom prostredníctvom rastlín.²¹ Napriek tomu, že predstavitelia ťažobného priemyslu tvrdia, že riziko kontaminácie je minimálne, environmentalisti zastávajú názor, že dopad by mohol mať katastrofálne dôsledky.²² Autor Chris Mooney vo svojej práci taktiež kriticky poukazuje na to, že väčšina analýz vykonaných ropným priemyslom týkajúcich sa kontaminácie podzemnej vody sa zaoberali jednotlivými vrtmi a nebrali do úvahy iné vrty v okolí, ktoré by svojou vzájomnou blízkosťou mohli zvýšiť riziko kontaminácie. Ďalší problém môže predstavovať nekvalitne postavený cement tvoriaci ochrannú vrstvu okolo ropovodov. Ak by došlo k jeho prasknutiu, viedlo by to k úniku toxických látok.²³

Opozícia frakovania taktiež kritizuje spotrebu vody a poukazuje na to, že jeden vrt môže frakovaním spotrebovať zhruba 7 až 75 miliónov litrov vody. To je však potrebné vynásobiť tisíckami vrtov na území USA.²⁴ Pri tom je potrebné zväžiť neustále narastajúci počet vrtov.²⁵

Voči týmto argumentom zo strany frakových oponentov sa stavajú jeho podporovatelia. Jedným z významných argumentov ropného priemyslu je pokles emisií, ku ktorému na území USA došlo z veľkej časti vďaka prechodu získavania energie zo spaľovania uhlia k zemnému plynu.²⁶ Na druhej strane environmentalisti poukazujú na vysokú tvorbu metánu, ktorý ako skleníkový plyn zachytáva tepelné žiarenie viac ako oxid uhličitý. Pokles emisií teda nesúvisí s tým, že frakovanie je lepšie pre klimatickú zmenu, ale s krátkou životnosťou metánu.²⁷

²⁰ Thomas W. Merrill, "Four Questions About Fracking", *Case Western Reserve Law Review* 63, č. 4 (2012-2013): 985, <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/cwrlrv63&div=42&id=&page=> (stiahnuté 2. júna 2021).

²¹ Robert W. Howarth, Anthony Ingraffea a Terry Engelder, "Should Fracking Stop?", *Nature* 477, (14. septembra 2011): 273, <https://www.nature.com/articles/477271a> (stiahnuté 4. júna 2021).

²² Merrill, "Four Questions About Fracking", 985.

²³ Chris Mooney, "THE TRUTH ABOUT FRACKING", *Scientific American* 305, č. 5 (november 2011): 81, <https://www.jstor.org/stable/26002882> (stiahnutá 26. mája 2021).

²⁴ Qingmin Meng, "The Impacts of Fracking on the Environment: A Total Environmental Study Paradigm", *Science of The Total Environment* 580, (15. februára 2017): 954, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2016.12.045> (stiahnuté 20. mája 2021).

²⁵ Stephen J. Scanlan, "Framing Fracking: Scale-Shifting and Greenwashing Risk in the Oil and Gas Industry", *Local Environment* 22, č. 11 (7. júla 2017): 3, <https://doi.org/10.1080/13549839.2017.1345877> (stiahnuté 28. mája 2021).

²⁶ Merrill, "Four Questions About Fracking", 985.

²⁷ Meng, "The Impacts of Fracking on the Environment: A Total Environmental Study Paradigm", 954.

Profesor Robert Howarth vo svojom článku dokonca tvrdí, že uhlíková stopa metánu je za posledných 20 rokov horšia ako emisie vytvorené spaľovaním uhlia.²⁸

Podstatným argumentom podporovateľov nekonvenčného získavania ropy je, že horizontálne frakovanie nabralo výrazný vzostup v období ekonomickej neistoty v a po roku 2008²⁹ a spoločnosti prinieslo pozitívne dopady v podobe pracovných príležitostí, lacnejšej energie, rastu ekonomiky a taktiež to viedlo k poklesu emisií.³⁰ Kvôli týmto dôvodom existujú jednotlivci, ktorí sa vydali strednou cestou. Americký právny vedec Thomas Merrill napríklad tvrdí, že vzhľadom na to, že obnoviteľné zdroje v porovnaní s frakovaním nie sú technicky tak vyvinuté, frakovanie, ktoré taktiež prispelo k zníženiu emisií je správna alternatívna voľba za predpokladu, že budú vytvorené potrebné zákony a nariadenia na ochranu životného prostredia a ľudského zdravia.³¹ Vedec Robert Howarth so zameraním na bio-geochemiu a ekosystémovú vedu vo svojom článku píše, že frakovanie je spôsob získavania energie, ktorý je menej škodlivý pre životné prostredie a je teda dobrou náhradou za spaľovanie uhlia, aspoň pokiaľ nedôjde k prechodu na obnoviteľné zdroje energie.³²

1.2. Obamov postoj voči environmentálnej a energetickej politike počas prezidentskej kandidatúry

Energia a environmentálna problematika predstavujú prvky politiky, ktoré sa vzhľadom na ich vzájomné prepojenie často riešia spoločne. V období prezidentskej kampane sa Obama zaoberal témami týkajúcimi sa environmentálnej krízy, využívania pôdy, znižovania emisií a používania obnoviteľných zdrojov. Prostredníctvom pozitívneho prístupu voči environmentálnej agende a stanovenia cieľov na zlepšenie ekonomiky počas kandidatúry dal Obama najavo, že sa bude snažiť o zabezpečenia súladu medzi environmentálnym prístupom, zákonmi a ekonomickým rastom.³³

²⁸ Robert W. Howarth, Anthony Ingraffea a Terry Engelder, "Should Fracking Stop?", *Nature* 477, (14. septembra 2011): 273, <https://www.nature.com/articles/477271a> (stiahnuté 4. júna 2021).

²⁹ Stephen J. Scanlan, "Framing Fracking: Scale-Shifting and Greenwashing Risk in the Oil and Gas Industry", *Local Environment* 22, č. 11 (7. júla 2017): 2, <https://doi.org/10.1080/13549839.2017.1345877> (stiahnuté 28. mája 2021).

³⁰ Qingmin Meng, "The Impacts of Fracking on the Environment: A Total Environmental Study Paradigm", *Science of The Total Environment* 580, (15. Februára 2017): 953-957, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2016.12.045> (stiahnuté 20. mája 2021).

³¹ Thomas W. Merrill, "Four Questions About Fracking", *Case Western Reserve Law Review* 63, č. 4 (2012-2013): 971-993, <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/cwrlrv63&div=42&id=&page=> (stiahnuté 2. júna 2021).

³² Howarth, "Should Fracking Stop?", 271.

³³ Bonni F. Kaufman, "President Elect Obama's Environmental Policy: Will It Be a Sustainable Change?", *Holland and Knight*, 4. štvrťrok 2008, <https://www.hklaw.com/en/insights/publications/2009/01/president-elect-obamas-environmental-policy-will-i> (stiahnuté 5. júna 2021).

Barack Obama krátko pred jeho inauguráciou zostavil tím odborníkov zaoberajúcich sa environmentálnymi problémami a energiou. Tento tím bol predstavený počas príhovoru Baraka Obamu, v ktorom hneď na začiatku tvrdil, že najväčšou prekážkou 21. storočia spojenou so stabilnou ekonomikou a národnou bezpečnosťou je energia.³⁴ Úlohou spomínaného tímu bolo prísť na spôsob, akým by USA získali energetickú samostatnosť bez závažných negatívnych vplyvov pre planétu.³⁵

Významnou súčasťou Obamovho kandidátskeho plánu bola energetická samostatnosť, ktorú podľa jeho slov Washington nedokázal nadobudnúť, ba práve naopak, závislosť USA na zahraničnej rope neustále narastala a tým nechal Washington americkú ekonomiku v rukách nestabilných regiónov. Problém energetickej závislosti bol takisto sprevádzaný hrozbami environmentálnej krízy, ktorej riešeniami sa Obama plánoval detailne zaoberať.³⁶

Kľúčom k vyriešeniu problémov týkajúcich sa klimatických zmien a energetickej závislosti bol podľa Obamu v solárnej sile a sile vetra v kombinácii s novými technológiami a inováciami.³⁷ Prostredníctvom stavby a rozširovania veterných fariem či solárnych elektrární by taktiež došlo k tvorbe nových pracovných miest pre Američanov, čo by predstavovalo jeden z mnohých krokov zlepšenia národnej ekonomiky.³⁸

Podľa Baracka Obamu bolo možné produkciu obnoviteľnej energie nie len rozšíriť, ale do 10 rokov ňou nahradiť všetku importovanú ropu zo Stredného Východu. Deň po prehlásení tohto ambiciózneho očakávania povedal: „Pre dobro našej ekonomiky, našej bezpečnosti a budúcnosti našej planéty musíme v našom čase ukončiť dobu ropy.“³⁹

Na základe Obamovej prezidentskej kampane mali environmentálne skupiny vysoké očakávania a po jeho zvolení reagovali veľmi pozitívne. Ako príklad sa dá uviesť komentár od Freda Kruppa z *Environmental Defense Fund*: „Voľby sú o zmene a tieto voľby nám ponúkajú najväčšiu možnosť, akú sme doteraz mali, na zmenu smeru globálneho otepľovania.“ Organizácia *Sierra Club* prostredníctvom Cathy Duvall zverejnila pozitívny komentár: „Včera

³⁴ Barack Obama, “Remarks in Chicago Announcing Energy and Environment Team“, The American Presidency Project, 15. decembra 2008, <https://www.presidency.ucsb.edu/documents/remarks-chicago-announcing-energy-and-environment-team> (stiahnuté 6. júna 2021).

³⁵ Ibid.

³⁶ Ibid.

³⁷ Ibid.

³⁸ Bonni F. Kaufman, “President Elect Obama’s Environmental Policy: Will It Be a Sustainable Change?“, Holland and Knight, 4. štvrtrok 2008, <https://www.hklaw.com/en/insights/publications/2009/01/president-elect-obamas-environmental-policy-will-i> (stiahnuté 5. júna 2021).

³⁹ Jake Tapper a Sunlen Miller, “Obama Promises to End the Age of Oils in Our Time“, ABC News, 6. augusta 2008, <https://abcnews.go.com/Politics/Vote2008/story?id=5518237&page=1> (stiahnuté 1. júna 2021).

‘Nová energia pre Ameriku’ triumfovala nad ‘Vrťaj, zlato, vrťaj’ (Drill, baby, drill).“ Sierra Club taktiež vyjadrili ich nádej voči budúcim krokom Baracka Obamu: „Barack Obama urobil tieto voľby o nádeji, šanci a možnosti. (...) Obama hovoril o používaní čistejšej energie na tvorbu pracovných miest, zabezpečení energetickej samostatnosti a boj klimatického otepľovania a Američania túto správu očividne schválili.“ Taktiež od skupiny *Apollo Alliance* zaznela optimistická vidina budúcnosti: „Je čas pre Ameriku aby sa prestala vyhýbať a začala stavať. Tešíme sa na prácu so zvoleným Prezidentom Obamom na vytvorení novej cesty pre našu krajinu, v ktorej je čistá energia realitou.“⁴⁰

Obamov environmentálny plán sa týkal hlavne znižovania emisií, pričom cieľom bolo 80% zníženie emisií z roku 1990 do 2050.⁴¹ Plán taktiež zahŕňal investíciu na podporu čistej energie, tvorby zamestnaní v environmentálnom sektore a verejnej dopravy v sume 150 miliárd dolárov či snahu znížiť ropnú konzumpciu o 35% do roku 2030.⁴² K tomu Obama plánoval vytvoriť celosvetové fórum týkajúce sa environmentálnej problematiky zostavené z 13 štátov s najvyššou spotrebou energie.⁴³

Ďalším prvkom v Obamovej kandidatúre bola čistota vody a vzduchu. Plánom bolo posilnenie právomocí Agentúry na ochranu prostredia (U.S. Environmental Protection Agency-EPA) voči monitorovaniu a regulovaniu znečistenia v krajine.⁴⁴

Aby mohol svoje environmentálne ciele naplniť, potreboval na svojej strane Kongres, keďže prezident nemôže prijať právne predpisy a nariadenia zahrňujúce obmedzenia týkajúce sa obchodovania s uhlíkom. Problém však predstavovali členovia Kongresu, ktorí z ekonomických dôvodov nepodporovali Obamom navrhnuté obmedzenia⁴⁵ a to obzvlášť v období ekonomickej krízy.⁴⁶ Vzhľadom na to, že hlavný zákonotvorný orgán predstavuje

⁴⁰ Sarah K. Burkhalter, “Green Groups React to the Election of Barack Obama“, *Grist*, 6. novembra 2008, <https://grist.org/article/enviro-reax/> (stiahnuté 7. júna 2021).

⁴¹ Bryan Walsh, “Despite the Economy, Obama Vows to Press Green Agenda“, *Time*, 19. novembra 2008, <http://content.time.com/time/health/article/0,8599,1860431,00.html> (stiahnuté 26. mája 2021).

⁴² “A Look at Barack Obama’s Environmental Platform and Record.“, *Grist*, naposledy upravené 22. augusta 2008, https://grist.org/article/obama_factsheet/ (stiahnuté 9. júna 2021).

⁴³ Bonni F. Kaufman, “President Elect Obama’s Environmental Policy: Will It Be a Sustainable Change?“, *Holland and Knight*, 4. štvrtrok 2008, <https://www.hklaw.com/en/insights/publications/2009/01/president-elect-obamas-environmental-policy-will-i> (stiahnuté 5. júna 2021).

⁴⁴ *Ibid.*

⁴⁵ Walsh, “Despite the Economy, Obama Vows to Press Green Agenda“.

⁴⁶ Jaya Jiwatram, “Obama’s Green Team: Who They Are and What’s Next“, *Popular Science*, 17. decembra 2008, <https://www.popsoci.com/environment/article/2008-12/obamas-green-team-who-they-are-and-whats-next/> (stiahnuté 9. júna 2021).

Kongres, aj keby sa Obama pokúsil o zostavenie striktných regulácií frakovania či o jeho úplne zakázanie, mal by obmedzenú právomoc.

Na základe jeho výroku: „Pre dobro našej ekonomiky, našej bezpečnosti a budúcnosti našej planéty musíme v našom čase ukončiť dobu ropy,“⁴⁷ by sa dalo predpokladať, že bude v jeho snahách nastaviť silnejšie regulovanie frakovania. Na druhej strane však bola zlá ekonomická situácia v krajine, ktorej stabilizácia z veľkej časti závisela na frakovaní, a teda nové normy nemohli byť pre frakovanie príliš obmedzujúce. Do úvahy je taktiež potrebné zobrať právomoci jeho administratívy hydraulické frakovanie regulovať, čomu sa predložená práca bližšie venuje v poslednej kapitole.

Táto kapitola rozoberá postoj Baracka Obamu v období jeho prezidentskej kandidatúry voči environmentálnej a energetickej politike, jeho sľuby a ciele týkajúce sa klimatickej zmeny. Na základe toho bude následne možné v predloženej práci zanalyzovať, či Obamove environmentálne sľuby boli naplnené a či environmentálna agenda pre jeho administratívu predstavovala prioritu tak, ako budila dojem jeho kandidatúra.

2. Postavenie Baracka Obamu voči frakovaniu počas prezidentského obdobia

Postoj a prístup voči environmentálnej politike sa v USA líši od jedného prezidenta k druhému a to najmä v zmysle zaujatej stratégie. Od počiatku vzrastu environmentálnych obáv v spoločnosti bola americkými prezidentmi zaujatá rétorika zakladajúca sa na morálnych princípoch, ekonomike, národnej bezpečnosti a samotnými environmentálnymi problémami.⁴⁸

Bez ohľadu na to, či Obamove environmentálne ciele boli dosiahnuté, väčšina spoločnosti sa na jeho environmentálnu agendu pozerá ako na tu najambicióznejšiu v doterajšej americkej histórii.⁴⁹ Prítomnosť environmentálnej agendy je teda v Obamovej prezidentskej rétorike jasne viditeľná.⁵⁰ Otázkou však je, či daná environmentálna agenda v skutočnosti predstavovala

⁴⁷ Jake Tapper a Sunlen Miller, “Obama Promises to End the Age of Oils in Our Time“, ABC News, 6. augusta 2008, <https://abcnews.go.com/Politics/Vote2008/story?id=5518237&page=1> (stiahnuté 1. júna 2021).

⁴⁸ Brett Bricker, “Salience over Sustainability: Presidential Environmental Rhetoric from FDR to Barack Obama“ (diplomová práca, University of Kansas, 2010), 17.

⁴⁹ Juliet Eilperin, “Obama Will Have Pushed Through One of the Most Ambitious Environmental Agendas in U.S. History. Is it Helping?“, Washington Post, 16. augusta 2016, <https://www.washingtonpost.com/graphics/national/obama-legacy/environmental-climate-change-policies.html> (stiahnuté 29. mája 2021).

⁵⁰ Jonathan Z. Cannon a Jonathan Riehl, “Presidential Greenspeak: How Presidents Talk About the Environment and What It Means“, *Stanford Environmental Law Journal* 23, č. 195 (2004): 90, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1681475, (stiahnuté 9. júna 2021).

prioritnú záležitosť, ako bolo Obamom naznačované počas jeho prezidentskej kandidatúry v roku 2008.

Nasledujúce dve kapitoly sa prostredníctvom analýzy prístupu Obamovej administratívy voči frakovaniu snažia zanalyzovať, či jeho záujem o riešenie klimatickej zmeny a environmentálnych problémov bol skutočne jednou z priorít alebo iba druh stratégie na pretlačenie inej ekonomickej a energetickej agendy.

2.1. Kroky prijaté Obamovou administratívou voči hydraulickému frakovaniu v rokoch 2009-2017

Samotné hydraulické frakovanie v porovnaní s inými témami Obamom nebolo spomínané tak často, či už sa jedná o obdobie kandidatúry alebo funkčného prezidentského obdobia. Prečo teda frakovanie predstavuje prvok, na ktorom sa táto práca snaží zanalyzovať Obamove politické priority? Dôvodom je fakt, že frakovanie, jeho podoba a vplyvy v sebe zahŕňajú kombináciu tém, ktorými sa Obama detailne zaoberal či už v období kandidatúry alebo funkčného obdobia, t. j. zlepšenie ekonomiky prostredníctvom tvorby zamestnaní, energetická samostatnosť USA, zníženie emisií alebo zameranie sa na produkciu čistej energie.

Obamova administratíva pozostávala z troh hlavných krokov týkajúcich sa hydraulického frakovania. Prvým krokom bolo poverenie Environmental Protection Agency (EPA), aby našla spôsob tvorby nariadení, na základe ktorých by bolo možné predísť úniku metánu z frakovacích vrtov a zamerať sa na dlhoročnú štúdiu o možných zdravotných rizikách, ktoré frakovanie predstavuje. Výsledky štúdie by následne mohli viesť k sprísneniu opatrení voči frakovaniu a jeho sprevádzajúcim praktikám ako je zbavovanie sa či skladovanie toxického odpadu.⁵¹

Druhým krokom bol Obamom vydaný exekutívny príkaz v roku 2012, ktorý mal zosúladiť činnosti administratívy v oblasti ťažby ropy a zemného plynu.⁵² Príkaz vytvoril pracovnú skupinu zloženú z rôznych ústavov zapadajúcich do právomoci Bieleho domu, ako sú Rada pre kvalitu životného prostredia, Národná hospodárska rada či príslušné oddelenia kabinetu a agentúry ako sú Ministerstvo vnútra, Americká agentúra na ochranu životného prostredia (EPA) a Ministerstvo pre vnútornú bezpečnosť.⁵³ Do danej skupiny zameranej na pozorovanie frakovacej činnosti spadali takisto Ministerstvo zdravotníctva a sociálnych služieb (HHS), Ministerstvo dopravy (DOT), Úrad pre vedu a technologickú politiku (OSTP), Úrad pre správu a rozpočet (OMB) a iné, ku ktorým mohli byť prizvané ďalšie agentúry. Tvorba tohto

⁵¹ Brad Plumer, "Obama's Controversial New Fracking Rules Explained", Vox, 22. marca 2015, <https://www.vox.com/2015/3/20/8265507/federal-fracking-standards> (stiahnuté 2. júna 2021).

⁵² Barack Obama, The President's Climate Action Plan, The White House, Washington, jún 2013, <https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/image/president27climateactionplan.pdf>.

⁵³ Dan Berman, "Obama Issues Order on Natural Gas", Politico, 13. apríla 2012, <https://www.politico.com/story/2012/04/obama-issues-executive-order-on-natural-gas-075108> (stiahnuté 26. mája 2021).

byrokratického tímu bola podporovateľmi frakovania kritizovaná ako premrhanie miliónov dolárov a ako zbytočná komplikácia pre ťažobný priemysel.⁵⁴

Posledný zaujatý krok začal Obamovým príhovorom na prelome roku 2011 a 2012, kedy sa zaviazal, že jeho administratíva urobí všetko preto, aby frakovanie nepredstavovalo zdravotné riziko pre občanov krajiny. Taktiež bude trvať na tom, aby všetky spoločnosti praktizujúce frakovanie na federálnom území USA zverejnili používané chemikálie.⁵⁵ Tento príslub následne viedol k zrealizovaniu návrhu regulácií voči hydraulickému frakovaniu.

Tento akt sa dá považovať za krok s najvýraznejším dopadom na plynový a ropný priemysel. Bureau of Land Management (BLM) v roku 2012 predstavilo návrh regulácií hydraulického frakovania na federálnom území založený na vyššie spomínanom Obamovom príslube. Ich prijatie však bolo kvôli lepšiemu zhodnoteniu situácie odložené na rok 2013, teda až po druhých prezidentských voľbách.⁵⁶ Dôvodom na odsun oficiálneho uplatnenia nových noriem pre frakovanie boli taktiež voľby v roku 2012. Prijatie navrhovaných regulácií mohli mať vzhľadom na očakávaný nástup kontroverzie pre Obamu negatívny vplyv na výsledky volieb.

Návrh regulácií hydraulického frakovania bol Obamovou administratívou oficiálne prijatý až v marci 2015 a predstavuje prvé obmedzujúce nariadenie týkajúce sa frakovania na federálnej pôde za posledné tri desaťročia.⁵⁷ Tieto regulácie sa týkajú niektorých z hlavných environmentálnych a zdravotných obáv, s ktorými je hydraulické frakovanie spájané.⁵⁸ Obamova administratíva sprísnila pravidlá pre frakovanie hovoriac, že by mali umožniť pokračovanie v ťažbe ropy a zemného plynu a zároveň ochrániť zásoby vody či okolitú biosféru. Nové pravidlá mali byť oficiálne platné od júna 2015.⁵⁹

⁵⁴ James Varney, "The Obama Administration v. Fracking- This Means War: James Varney", NOLA, 1. novembra 2014, https://www.nola.com/opinions/article_171031bd-4475-5500-9938-3d3b6dfae433.html (stiahnuté 1. júna 2021).

⁵⁵ Daniel J. Weiss, "Obama's Clean Energy Plan for and America Built to Last: How to Use Less, Save More, and Put People Back to Work", Center for American Progress, 25. januára 2012, <https://www.americanprogress.org/issues/green/news/2012/01/25/10955/obamas-clean-energy-plan-for-an-america-built-to-last-how-to-use-less-save-more-and-put-people-back-to-work/> (stiahnuté 11. júna 2021).

⁵⁶ Adam Orford, Dustin Till, Daniel Timmons, "Examining Oil and Gas Policy in President Obama's Second Term", *Natural Gas and Electricity* 29, č. 7 (18. januára 2013): 1-7, <https://doi.org/10.1002/gas.21663>, (stiahnuté 25. júna 2021).

⁵⁷ David Bailey a Ernesr Scheyder, "Court Strikes Down Obama Fracking Rules for Public Lands", Reuters, 22. júna 2016, <https://www.reuters.com/article/us-usa-fracking-injunction-idUSKCN0Z81P7> (stiahnuté 5. júna 2021).

⁵⁸ Brad Plumer, "Obama's Controversial New Fracking Rules Explained", Vox, 22. marca 2015, <https://www.vox.com/2015/3/20/8265507/federal-fracking-standards> (stiahnuté 2. júna 2021).

⁵⁹ David Jackson, "Obama Administration Unveils New Fracking Rules", USA Today, <https://eu.usatoday.com/story/news/nation/2015/03/20/obama-interior-department-fracking-rules-sally-jewell/25101133/> (stiahnuté 4. júna 2021).

Pravidlá navrhnuté BLM sa týkali iba malej časti frakovacích vrtov nachádzajúcich sa na federálnom a indiánskom území a nezahŕňali vrty na štátnej či súkromnej pôde, kde k frakovaniu dochádza najviac.⁶⁰ Na základe informácií BLM sa v roku 2015 jednalo o 11% zásoby zemného plynu a 5% ropy, čo predstavuje zhruba 3400 vrtov⁶¹ z celkových 92 000 vrtov na území USA.⁶² Z daného počtu vrtov na federálnom území podľa ministerstva vnútra 90% používa techniku hydraulického frakovania.⁶³ Napriek tomu, že nariadenia sa netýkajú všetkých frakovacích vrtov na území USA, boli navrhnuté tak, aby predstavovali šablónu nariadení, ktorou by sa jednotlivé štáty mohli inšpirovať.⁶⁴

Nariadenia sa zameriavajú na tri hlavné regulácie týkajúce sa transparentnosti použitých chemikálií, skladovania toxických látok a odpadovej vody a štandardu pre konštrukciu vrtu a jeho ochranných vrstiev. Čo sa týka chemikálií, od ťažobného priemyslu sa požaduje, aby sprístupnili dáta týkajúce sa látok použitých pri frakovaní.⁶⁵ Zoznam chemikálií musí byť ťažobnými spoločnosťami sprístupnený Úradu pozemkového hospodárstva do 30 dní po ukončení frakovania⁶⁶ prostredníctvom databázy FracFocus, ktorá bude slúžiť na ich samostatné zverejňovanie požadovaných dát.⁶⁷ Zverejnenie zoznamu chemikálií až po vrtaní môže za prípadu použitia nebezpečných látok a kontaminácie podzemnej vody a okolia viesť maximálne k sankciám voči ťažobnému priemyslu. To znamená, že nové regulácie pre zásoby pitnej vody nepredstavujú žiadnu predbežnú ochranu.

Pri skladovaní odpadovej vody a toxických látok došlo na základe týchto regulácií k navýšeniu štandardu ochrany na zníženie rizika kontaminácie vzduchu, vody a okolitého

⁶⁰ Lena Groeger, "EPA's Fracking Rules Cover Only A Sliver Of Land", Huffpost, 9. mája 2012, https://www.huffpost.com/entry/epa-fracking-rules_n_1503035 (stiahnuté 2. júna 2021).

⁶¹ Ibid.

⁶² Brad Plumer, "Obama's Controversial New Fracking Rules Explained", Vox, 22. marca 2015, <https://www.vox.com/2015/3/20/8265507/federal-fracking-standards> (stiahnuté 2. júna 2021).

⁶³ David Jackson, "Obama Administration Unveils New Fracking Rules", USA Today, <https://eu.usatoday.com/story/news/nation/2015/03/20/obama-interior-department-fracking-rules-sally-jewell/25101133/> (stiahnuté 4. júna 2021).

⁶⁴ Plumer, "Obama's Controversial New Fracking Rules Explained".

⁶⁵ Steven Mufson, "Obama Administration Issues Draft Fracking Regulations", Washington Post, 16. mája 2013, https://www.washingtonpost.com/business/economy/obama-administration-issues-draft-fracking-regulations/2013/05/16/bff501bc-be58-11e2-97d4-a479289a31f9_story.html (stiahnuté 7. júna 2021).

⁶⁶ Jackson, "Obama Administration Unveils New Fracking Rules".

⁶⁷ 3. U.S. Department of the Interior, Bureau of Land Management, "Oil and Gas; Hydraulic Fracturing on Federal and Indian Lands; Final Rule," *Federal Register* vol. 80. č.58, (26. marca 2015): 16128-16222, <https://www.govinfo.gov/content/pkg/FR-2015-03-26/pdf/2015-06658.pdf>.

ekosystému.⁶⁸ Podľa nariadení musia spoločnosti toxický odpad skladovať v tankoch alebo zabezpečených cisternách a nie v odpadových jamách.⁶⁹

Na zaistenie ochrany podzemnej vody a zníženiu rizika jej kontaminácie boli reguláciami stanovené testy integrity cementovej ochrannej vrstvy a samotných vrtov.⁷⁰ Ochranná vrstva cementu bude musieť byť testovaná na každom vrte.⁷¹ Ropný priemysel bude taktiež musieť zaviesť striktnější štandard pre stavbu studní a vrtov.⁷² To zahŕňa testy na zistenie toho, či je vrt dostatočne stabilný a zvládne vysoký tlak vody použitej pri frakovaní, a testy týkajúce sa nepriepustnosti cementu, čo predstavuje prioritu pri snahe zabrániť kontaminácií okolia.⁷³

Nariadenia sa takisto snažia znížiť riziko kontaminácie medzi vrtmi prostredníctvom požiadavky o podrobné informácie týkajúce sa lokácie, hĺbky či geológie pred vrtaním a taktiež polohy už existujúcich okolitých vrtov.⁷⁴

3. Reakcie na nariadenia voči frakovaniu a skutočná agenda za ich tvorbou

3.1. Postavenie a reakcie spoločnosti týkajúce sa Obamovej environmentálnej a energetickej politiky a nariadeniam voči frakovaniu

Regulácie vydané Obamovou administratívou voči hydraulickému frakovaniu si získali kritiku zo všetkých strán. Táto podkapitola poukazuje na to, že nariadenia nevyhovovali ako ťažobnému priemyslu, tak aj environmentálnym skupinám, ktoré kritizovali ich významnú nedostatočnosť. Na základe zostavenia nariadení opisovaných v predošlej kapitole a reakcií na tieto regulácie je možné poukázať na to, či na základe spôsobu regulovania frakovania Obamovou administratívou predstavovala environmentálna agenda prioritu.

Ministerka vnútra Sally Jewell, ktorá v sedemdesiatych rokoch pracovala v ťažobnom priemysle⁷⁵ sama uviedla: „Momentálne federálne nariadenia pre vrtanie sú staršie ako 30 rokov

⁶⁸ David Jackson, “Obama Administration Unveils New Fracking Rules“, USA Today, <https://eu.usatoday.com/story/news/nation/2015/03/20/obama-interior-department-fracking-rules-sally-jewell/25101133/> (stiahnuté 4. júna 2021).

⁶⁹ Brad Plumer, “Obama’s Controversial New Fracking Rules Explained“, Vox, 22. marca 2015, <https://www.vox.com/2015/3/20/8265507/federal-fracking-standards> (stiahnuté 2. júna 2021).

⁷⁰ Jackson, “Obama Administration Unveils New Fracking Rules“.

⁷¹ Steven Mufson, “Obama Administration Issues Draft Fracking Regulations“, Washington Post, 16. mája 2013, https://www.washingtonpost.com/business/economy/obama-administration-issues-draft-fracking-regulations/2013/05/16/bff501bc-be58-11e2-97d4-a479289a31f9_story.html (stiahnuté 7. júna 2021).

⁷² Plumer, “Obama’s Controversial New Fracking Rules Explained“.

⁷³ Lena Groeger, “EPA’s Fracking Rules Cover Only A Sliver Of Land“, Huffpost, 9. mája 2012, https://www.huffpost.com/entry/epa-fracking-rules_n_1503035 (stiahnuté 2. júna 2021).

⁷⁴ Jackson, “Obama Administration Unveils New Fracking Rules“.

⁷⁵ Alex Prud'homme, Hydrofracking : What Everyone Needs to Know (Oxford : Oxford University Press. 2014), 106.

a jednoducho nedržia krok s technologickou zložitou dnešných operácií hydraulického štiepenia.“⁷⁶ Tento výrok bol v súlade s požiadavkou environmentalistov o zostavenie regulácií na federálnej úrovni. Na základe toho sa dalo očakávať, že oponenti frakovania budú novými nariadeniami nadšení, opak bol však pravdou.

Nie len finálne regulácie, ale aj ich návrh predstavený v roku 2013 bol oponentami frakovania kritizovaný za jeho nedostatočnú ochranu zásob podzemnej vody v porovnaní s pôvodným návrhom z predošlého roku.⁷⁷ Napriek tomu, že boli nariadenia považované za krok v správnom smere, na ochranu federálneho územia je potrebné urobiť omnoho viac. Ako povedala členka Kongresu Jan Schakowsky, na skutočnú ochranu tohto územia je potrebné frakovanie kompletne zakázať.⁷⁸

Kritických reakcií na daný návrh nariadení sa dá uviesť mnoho, príkladom je komentár Natural Resource Defence Council: „Tieto pravidlá ochraňujú priemysel a nie ľudí. (...) Sú plné dier, ktoré ohrozujú čistú a bezpečnú zásobu pitnej vody pre milióny Američanov. (...) Tento návrh je ako zvyčajne plánom priemyselnej industrializácie našej krajiny.“⁷⁹ Tento argument naráža na to, že tieto nariadenia frakovanie neobmedzujú, a regulácie nezasahujú dostatočne hlboko na to, aby boli schopné ochrániť okolité životné prostredie a ľudské zdravie. Tieto pravidlá predstavujú regulácie, ktoré časť priemyslu už praktizuje alebo je nútená praktizovať na základe noriem štátov. To taktiež dokazuje to, že nariadenia boli skutočne polovičné a to že mali predstavovať šablónu pre iné štáty bolo opakom pravdy, lebo práve štátne nariadenia a regulácie predstavovali šablónu pre BLM.

Finálne regulácie vyšli až v roku 2015, avšak taktiež v neuspokojivej forme ako pre ťažobný priemysel, tak aj pre environmentálnu stranu. Environmentálne organizácie ako napríklad Sierra Club presadzujú úplne zakázanie frakovania, avšak taktiež podporujú regulácie v smere progresu.⁸⁰ Environmentalisti však kritizujú, že nariadenia nezasahujú dostatočne hlboko. Niektoré ekologické organizácie chceli, aby chemikálie boli sprístupnené pred vrtaním

⁷⁶ Brad Plumer, “Obama’s Controversial New Fracking Rules Explained“, Vox, 22. marca 2015, <https://www.vox.com/2015/3/20/8265507/federal-fracking-standards> (stiahnuté 2. júna 2021).

⁷⁷ Steven Mufson, “Obama Administration Issues Draft Fracking Regulations“, Washington Post, 16. mája 2013, https://www.washingtonpost.com/business/economy/obama-administration-issues-draft-fracking-regulations/2013/05/16/bff501bc-be58-11e2-97d4-a479289a31f9_story.html (stiahnuté 7. júna 2021).

⁷⁸ “MAR 20: Obama Admin. Releases Toothless Fracking Rules: Give-Away to Oil and Gas Industry“, Americans Against Fracking, <https://www.americansagainstfracking.org/blog/mar-20-obama-admin-releases-toothless-fracking-rules-give-away-to-oil-and-gas-industry/> (stiahnuté 24. mája 2021).

⁷⁹ Mufson, “Obama Administration Issues Draft Fracking Regulations“.

⁸⁰ David Jackson, “Obama Administration Unveils New Fracking Rules“, USA Today, <https://eu.usatoday.com/story/news/nation/2015/03/20/obama-interior-department-fracking-rules-sally-jewell/25101133/> (stiahnuté 4. júna 2021).

a nie až 30 dní potom. K tomu sa vôbec nelimitujú škodlivé chemikálie alebo vrtanie v blízkosti ekologicky senzitívneho prostredia.⁸¹ Problém týkajúci sa zverejnenia zoznamu chemikálií sa týkal načasovania: Návrh pravidiel umožní spoločnostiam dokončiť vrtanie skôr, ako zverejnia chemikálie. Vlastníci pôdy, v okolí frakovania potrebujú vedieť používané chemické látky pred vrtaním a nie až mesiac potom, ako ich podzemná voda môže byť kontaminovaná.⁸²

Bruse Hill, geológ z Clean Air Task Force, poukázal na niekoľko bodov, v ktorých boli nariadenia obzvlášť nedostatočné. Nariadenie nestanovuje oblasti alebo komunity, ktoré sú voči frakovaniu citlivé a teda neurčuje žiadne obmedzenia ohľadom vrtov na miestach, kde predstavujú vysoké riziko. Ďalším bodom bol fakt, že zoznam použitých chemikálií nemusel byť zverejnený kvôli zachovaniu obchodného tajomstva.⁸³

Ďalší problém pre environmentalistov predstavovalo naplnenie daných regulácií či dohľad nad ich naplnením. Organizácia kontroly bola v určitých oblastiach veľmi slabá. Napríklad v Novom Mexiku dohliada BLM na viac ako 30 000 aktívnych vrtov – iba s 69 inšpektormi. „Akokoľvek sú pravidlá prísne, ich presadzovanie je také dobré, ako je to v prípade zamestnancov v teréne,“ uviedol právnik Erik Schlenker-Goodrich z Western Law Center.⁸⁴

Štáty ako napr. Severná Dakota, Texas alebo Pensylvánia majú svoje vlastné nariadenia a regulácie týkajúce sa hydraulického frakovania. Pre oponentov frakovania však bol problém, že sa dané regulácie medzi štátmi líšia a už dlhú dobu požadovali zostavenie regulácií týkajúcich sa frakovania na federálnej úrovni.⁸⁵ Po prijatí BLM regulácií však frakovacia opozícia kritizovala, že navrhované pravidlá zverejňovania by nevyžadovali oveľa viac, ako sú štandardy, ktoré už niektoré štáty majú. Napríklad Colorado a Wyoming majú veľké množstvo verejných pozemkov, na ktoré sa nová BLM regulácia zameriava, ale už majú nariadenia o zverejňovaní, ktoré sú rovnako prísne, ak nie viac, ako federálny návrh. „Zdá sa, že úrad BLM sa na štátne pravidlá pozerá ako na strop, nie ako na základ na to, čo by sa malo urobiť,“

⁸¹ “MAR 20: Obama Admin. Releases Toothless Fracking Rules: Give-Away to Oil and Gas Industry“, Americans Against Fracking, <https://www.americansagainstfracking.org/blog/mar-20-obama-admin-releases-toothless-fracking-rules-give-away-to-oil-and-gas-industry/> (stiahnuté 24. mája 2021).

⁸² Lena Groeger, “EPA’s Fracking Rules Cover Only A Sliver Of Land“, Huffpost, 9. mája 2012, https://www.huffpost.com/entry/epa-fracking-rules_n_1503035 (stiahnuté 2. júna 2021).

⁸³ “MAR 20: Obama Admin. Releases Toothless Fracking Rules: Give-Away to Oil and Gas Industry“.

⁸⁴ Lena Groeger, “EPA’s Fracking Rules Cover Only A Sliver Of Land“, Huffpost, 9. mája 2012, https://www.huffpost.com/entry/epa-fracking-rules_n_1503035 (stiahnuté 2. júna 2021).

⁸⁵ Brad Plumer, “Obama’s Controversial New Fracking Rules Explained“, Vox, 22. marca 2015, <https://www.vox.com/2015/3/20/8265507/federal-fracking-standards> (stiahnuté 2. júna 2021).

uviedol právnik Schlenker-Goodrich hovoriac, že opatrenia sú polovičné.⁸⁶ Napriek tomu, že BLM regulácie boli na úrovni noriem pre frakovanie niektorých štátov je potrebné poukázať na to, že pre mnoho iných štátov stále predstavovali zvýšenie štandardov pre frakovacie operácie.

Na druhej strane stojí ropný priemysel a jeho podporovatelia, ktorí argumentujú, že nariadenia sú federálne a nie štátne. American Petroleum Institute uviedol, že podľa nich by regulácie na frakovanie mali byť ponechané na samotných štátoch,⁸⁷ kde ale firmy majú veľmi silné lobby. Ťažobný priemysel argumentuje, že jednotlivé štáty vedia najlepšie, aké nariadenia sú potrebné v ich špecifických oblastiach a regiónoch.⁸⁸

Barry Russell z Independent Petroleum Association of America tvrdil, že „dané nariadenia neriešia žiadny existujúci problém, ale predstavujú väčšie bremeno pre nezávislých výrobcov a štátne regulačné orgány.“⁸⁹ Priemysel sa sťažoval na to, že nariadenia pre nich predstavujú zbytočné komplikácie a výdaje. The Department of Interior uviedlo, že regulácie môžu viesť k zhruba 0,0025 % navýšenia nákladov na frakovanie, čo v tom čase predstavovalo cirka 5,4 mill. dolárov.⁹⁰ Ťažobný priemysel tvrdí, že nariadenia poškodia vzostupu energetického priemyslu a ohrozujú americký ekonomický rast.⁹¹ Hlavný problém však predstavovala obava ťažobného priemyslu z toho, že by mohlo dôjsť k zmene kontroly nad frakovaním zo štátnej na federálnu.

Kritiku voči reguláciám taktiež vzniesli niektorí členovia Kongresu. Republikán Steve Scalise napríklad povedal, že: „predstavujú ďalší útok prezidenta Obamu na americké pracovné miesta a pokračuje v útoku na energiu vyrobenú v Amerike.“⁹² Celkom 27 republikánov podporilo novú legislatívu v Kongrese týkajúcu sa zablokovania daných nariadení na ochranu energetickej produkcie.⁹³

⁸⁶ Lena Groeger, “EPA’s Fracking Rules Cover Only A Sliver Of Land“, Huffpost, 9. mája 2012, https://www.huffpost.com/entry/epa-fracking-rules_n_1503035 (stiahnuté 2. júna 2021).

⁸⁷ Steven Mufson, “Obama Administration Issues draft Fracking Regulations“, Washington Post, 16. mája 2013, https://www.washingtonpost.com/business/economy/obama-administration-issues-draft-fracking-regulations/2013/05/16/bff501bc-be58-11e2-97d4-a479289a31f9_story.html (stiahnuté 7. júna 2021).

⁸⁸ Brad Plumer, “Obama’s Controversial New Fracking Rules Explained“, Vox, 22. marca 2015, <https://www.vox.com/2015/3/20/8265507/federal-fracking-standards> (stiahnuté 2. júna 2021).

⁸⁹ Mufson, “Obama administration issues draft fracking regulations“.

⁹⁰ Plumer, “Obama’s Controversial New Fracking Rules Explained“.

⁹¹ David Jackson, “Obama Administration Unveils New Fracking Rules“, USA Today, <https://eu.usatoday.com/story/news/nation/2015/03/20/obama-interior-department-fracking-rules-sally-jewell/25101133/> (stiahnuté 4. júna 2021).

⁹² Jackson, “Obama Administration Unveils New Fracking Rules“.

⁹³ Brad Plumer, “Obama’s Controversial New Fracking Rules Explained“, Vox, 22. marca 2015, <https://www.vox.com/2015/3/20/8265507/federal-fracking-standards> (stiahnuté 2. júna 2021).

Regulácie Obamovej administratívy podľa správy republikánskych členov senátneho výboru pre životné prostredie a verejné práce reprezentuje vyhlásenie vojny na ťažobný priemysel. Senátor Vitter uviedol, že napriek tomu, že hydraulické frakovanie predstavuje obrovský progres pre ekonomiku, Obamova administratíva sa ho postupne snaží úplne zakázať.⁹⁴

Na základe obáv z transformácie štátneho dohľadu nad frakovaním na federálny,⁹⁵ ťažobné spoločnosti Independent Petroleum Association of America a Západná energetická aliancia nariadenia teda nie len kritizovali, ale rovno podali žalobu voči administratíve na Okresný súd Wyoming.⁹⁶ K týmto dvom spoločnostiam sa pridali aj štáty Colorado, Wyoming, Severná Dakota a Utah či indiánske kmene Ute Uinatah a Ouray Reservation.⁹⁷

V roku 2015 boli na základe vyššie uvedenej žaloby Okresným súdom vo Wyoming nariadenia zablokované a rozsudok vyšiel o rok neskôr v 2016.⁹⁸ Federálny sudca Scott Skavdahl, nominovaný Obamom v roku 2011,⁹⁹ vydal rozsudok, podľa ktorého BLM nikdy nemala právomoc alebo oprávnenie na regulovanie frakovania na federálnom alebo indiánskom území.¹⁰⁰ Sudca uviedol, že otázkou nie je to, či je hydraulické štiepenie pre životné prostredie alebo občanov USA dobré alebo zlé, ale či Kongres delegoval na ministerstvo vnútra zákonnú právomoc regulovať hydraulické štiepenie, čo sa nestalo.¹⁰¹ „Iba Kongres môže písať zákony,“ uviedol Ryan Sitton zo Železničnej komisie, ktorá mala na starosti dohľad nad ťažobným sektorom v Texase, „Agentúry konajúce bez oprávnenia Kongresu sú jednoducho nezákonné.“¹⁰²

Reakcie zástancov frakovania na rozsudok boli samozrejme pozitívne. Ryan Sitton uviedol: „Toto rozhodnutie vysiela široký signál o tom, kto má skutočne jurisdikčnú autoritu

⁹⁴ James Varney, “The Obama Administration v. Fracking- This Means War: James Varney“, NOLA, 1. novembra 2014, https://www.nola.com/opinions/article_171031bd-4475-5500-9938-3d3b6dfae433.html (stiahnuté 1. júna 2021).

⁹⁵ David Bailey a Ernesr Scheyder, “Court Strikes Down Obama Fracking Rules for Public Lands“, Reuters, 22. júna 2016, <https://www.reuters.com/article/us-usa-fracking-injunction-idUSKCN0Z81P7> (stiahnuté 5. júna 2021).

⁹⁶ State of Wyoming, State of Colorado v. United States Department of the Interior, United States Bureau of Land Management, 219 U.S. 2:15-cv-00043-SWS (2016).

⁹⁷ Bailey, “ Court Strikes Down Obama Fracking Rules for Public Lands“.

⁹⁸ Ibid.

⁹⁹ Ibid.

¹⁰⁰ Camila Domonoske, “Federal Judge Strikes Down Obama Administration’s Fracking Rules“, NPR, 22. júna 2016, <https://www.npr.org/sections/thetwo-way/2016/06/22/483061014/federal-judge-strikes-down-obama-administrations-fracking-rules?t=1623336474493> (stiahnuté 6. júna 2021).

¹⁰¹ State of Wyoming, State of Colorado v. United States Department of the Interior, United States Bureau of Land Management, 219 U.S. 2:15-cv-00043-SWS (2016).

¹⁰² David Bailey a Ernesr Scheyder, “ Court Strikes Down Obama Fracking Rules for Public Lands“, Reuters, 22. júna 2016, <https://www.reuters.com/article/us-usa-fracking-injunction-idUSKCN0Z81P7> (stiahnuté 5. júna 2021).

regulujúcu túto oblasť.“ Štátny energetický regulátor severnej Dakoty Lynn Helms komentoval: „Toto rozhodnutie chráni súkromné a štátne nerasty pred vystavením neoprávneným federálnym pravidlám.“¹⁰³

Naopak oponenti frakovania aj po rozsudku verili v to, že BLM má právo na nastavenie daných pravidiel. Právnička Kassie Siegel z Centra pre biologickú rozmanitosť uviedla: „BLM má zjavne právomoc nielen ustanoviť toto slabé pravidlo frakovania, ale aj prijať oveľa dôraznejšie opatrenia potrebné na skutočnú ochranu našich verejných pozemkov.“¹⁰⁴

Reakciu Obamovej administratívy na rozsudok uviedla hovorkyňa Ministretstva vnútra. „Je poľutovaniahodné, že implementácia pravidiel sa stále posúva, pretože bráni regulačným orgánom v používaní štandardov 21. storočia na zabezpečenie bezpečného a zodpovedného vykonávania ropných a plynových operácií na verejných a indiánskych pozemkoch.“ Hovorkyňa taktiež zdôraznila, že tieto regulácie predstavujú štandardy, ktoré sú v ťažobnom priemysle mnohými používané.¹⁰⁵ Teda by nariadenia nemali predstavovať taký veľký problém. Toto vyhlásenie však poukazuje na to, že nariadenia boli v skutočnosti nedostatočné a nepredstavili prísnejšie štandardy pre energetický priemysel ako už v mnohých prípadoch praktizovali.

Úlohou tejto podkapitoly nebolo poukázať na fakt, či nariadenia boli aplikované alebo nie, ale na samotné reakcie. Odozvy, ktoré si regulácie získali, boli zväčša kritické. Pre ťažobný priemysel to bola komplikácia znamenajúca viac výdajov, pre opozíciu frakovania riadenia neboli dostatočné a namiesto toho, aby predstavovali návod pre jednotlivé štáty sa štátni inšpirovali a vytvorili rovnaké ak nie ešte slabšie regulácie. Pre Kongres najväčší problém predstavovala ekonomika, ktorá bola z veľkej časti vďaka frakovaniu na vzostupe.

Faktor taktiež predstavuje obmedzenie právomocí, ktorým úrady ako sú BLM a EPA podliehajú.¹⁰⁶ Energy Policy Act z roku 2005 špecifikuje, že aj napriek tomu, že EPA má právomoc regulovať chemikálie vtláčané zo zeme za cieľom ochrániť pitnú vodu a jej zásoby, netýka sa to hydraulického frakovania.¹⁰⁷ To znamená, že EPA nemala právomoc na reguláciu

¹⁰³ Ibid.

¹⁰⁴ Ibid.

¹⁰⁵ Amy Harder, “Judge Strikes Down Obama Rule on Fracking on Public Lands“, The Wall Street Journal, 22. júna 2016, <https://www.wsj.com/articles/judge-strikes-down-obama-rule-on-fracking-on-public-lands-1466600116> (stiahnuté 25. júna 2021).

¹⁰⁶ David M. Konisky, *Failed Promises: Evaluating the Federal Government's Response to Environmental Justice* (Cambridge, Massachusetts, The MIT Press, 2015), 233-258.

¹⁰⁷ Amber L. Tuft, eds., *Energy Science, Engineering and Technology, Unconventional Oil and Shale Gas: Growth, Extraction, and Water Management Issues* (New York: Nova Science Publishers, Inc. 2015), 101-128.

frakovania a tak sa o to Obamova administratíva pokúsila prostredníctvom BLM. Ako vo svojom diela však tvrdí profesor verejných a environmentálnych záležitostí Kaminsky, EPA má stále široké právomoci k tvorbe noriem týkajúcich sa znečisťovania ovzdušia či podzemnej vody.¹⁰⁸ Prostredníctvom takýchto noriem by síce frakovanie priamo neregulovala, ale bola by schopná ovplyvniť jeho praktiky. Autor Alex Prud'homme taktiež tvrdí, že čo sa týka federálneho územia väčšina federálnej kontroly a regulácie ide cez EPA alebo Ministerstvo vnútra, kde sa tým zaoberá Bureau of Land Management a Americká lesná služba.¹⁰⁹

Právomoci Obamovej administratívy hrali pri regulovaní hydraulického frakovania obrovskú rolu, avšak Ministerstvo vnútra a exekutívne kancelárie mali iné možnosti na ochranu prostredia voči frakovaniu, čo poukazuje na nedostatočnú koordináciu a uprednostnenie tohto problému.

Fakt, že sa nariadenia stretli s takou širokou kritikou poskytuje priestor pre otázku: Prečo tomu tak bolo? Ako už bolo spomenuté, na federálnu vládu bol už dlhý čas vyvíjaný nátlak na vytvorenie regulácií pre frakovanie na federálnej úrovni a vzhľadom na Obamove environmentálne sľuby sa od neho očakávala ich implementácia. Nariadenia však nemohli byť príliš striktné vzhľadom na efekt frakovania na národnú ekonomiku a prioritnú energetickú samostatnosť USA. Na základe týchto vedomostí sa dá povedať, že Obamova environmentálna politika nebola skutočnou prioritou, ale až druhoradou problematikou. Teda Obama nedodrжал svoju environmentálnu agendu, ktorú predstavil počas jeho kandidatúry.

3.2. Dôvody, prečo Obamove nariadenia voči frakovaniu neboli striktnnejšie a širokospektrálnejšie

Frakovanie a jeho nárast v produktivite za posledné dve desaťročia predstavoval významnú úlohu v nie len environmentálnych diskusiách, ale aj v debatách o energetickej samostatnosti USA a ekonomického rastu. Táto kapitola opisuje, aký vplyv presne malo frakovanie na ekonomický a energetický sektor, ale v prvom rade, čo to znamenalo pre rétoriku Obamovej politiky a prístup jeho administratívy voči hydraulickému frakovaniu.

¹⁰⁸ Konisky, *Failed Promises : Evaluating the Federal Government's Response to Environmental Justice*, 233-258.

¹⁰⁹ Alex Prud'homme, *Hydrofracking : What Everyone Needs to Know* (Oxford : Oxford University Press. 2014), 106.

Energetická nezávislosť predstavovala významný prvok politickej agendy už od doby prezidenta Nixona, ktorý ju považoval za najvyššiu národnú prioritu. Hydraulické frakovanie predstavuje významnú úlohu pri jej dosiahnutí.¹¹⁰ Túžba po skončení alebo aspoň znížení dovozu ropy do USA sa nezmenila ani za obdobia prezidenta Baracka Obamu, ktorý v období dvoch vojen na Blízkom východe, do ktorých boli Spojené štáty zapojená, ešte výraznejšie apeloval na potrebu obmedzenia podpory diktátorov prostredníctvom obmedzenia kúpi ich ropy a plynu. Obama v jeho verejných adresách mnohonásobne spomenul naliehavosť nadobudnutia energetickej nezávislosti na ochranu národnej bezpečnosti. Obama v jeho prejave o olejovej škvrne vytvorenej energetickou spoločnosťou BP taktiež sľúbil, že bude proti závislosti na rope bojovať ako sa len dá.¹¹¹

Prezident Obama uviedol, že dosiahnutie cieľa týkajúceho sa zníženia závislosti na zahraničnej rope a plyne je možné prostredníctvom zvýšenej produkcie ropy na území USA. Obama dokonca povzbudil ťažobný sektor k využitiu situácie a podporil rozvoj nových zdrojov energie, ako je napríklad zemný plyn.¹¹²

Hydraulické frakovanie viedlo k nadbytku zemného plynu v krajine, čo predstavuje možnosť narastajúceho exportu a už počas prvého prezidentského obdobia Baracka Obamu sa predpokladalo, že USA sa v krátkej dobe môže stať čistým vývozcom energie.¹¹³ Pri úvahe nad tým, že hydraulické frakovanie predstavovalo obrovskú časť domácich dodávok plynu a skoro všetku novú ťažbu, jeho zákaz alebo hocijaká výrazná limitácia by USA znovu odkázala na zahraničnú energiu. Obmedzenia frakovania by viedli nie len k zhoršeniu energetickej a ekonomickej situácie v USA na základe čoho by došlo ku strate miliónov pracovných miest a k prepadu hrubého domáceho produktu v USA. Taktiež by to podporili snahy Vladimíra Putina či OPEC na získanie väčšej moci v exporte palív a energie.¹¹⁴

¹¹⁰ Thomas W. Merrill, "Four Questions About Fracking", *Case Western Reserve Law Review* 63, č. 4 (2012-2013): 971-993, <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/cwrlrv63&div=42&id=&page=> (stiahnuté 2. júna 2021).

¹¹¹ Brett Bricker, "Salience over Sustainability: Presidential Environmental Rhetoric from FDR to Barack Obama" (diplomová práca, University of Kansas, 2010), 65.

¹¹² Troutman Sanders, "President Obama Delivers Remarks on America's Energy Security" *Renewable Energy Insights*, 5. apríla 2011, <https://www.renewableinsights.com/2011/04/president-obama-delivers-remarks-on-americas-energy-security/> (stiahnuté 9. júna 2021).

¹¹³ Adam Orford, Dustin Till, Daniel Timmons, "Examining Oil and Gas Policy in President Obama's Second Term", *Natural Gas and Electricity* 29, č. 7 (18. januára 2013): 1-7, <https://doi.org/10.1002/gas.21663>, (stiahnuté 25. júna 2021).

¹¹⁴ Jude Clemente, "President Obama's Support For America's Shale Oil and Natural Gas", *Forbes*, 31. decembra 2019, <https://www.forbes.com/sites/judeclemente/2020/12/31/president-obamas-support-for-americas-shale-oil-and-natural-gas/?sh=1fbb8a0c1883> (stiahnuté 7. júna 2021).

Cieľ Baracka Obamu znížiť americkú závislosť na zahraničnej energii bol taktiež prepojený so snahou o rozvoj ekonomiky.¹¹⁵ Počas prezidentovho prejavu o stave Únie predniesol plán pre ekonomiku, ktorý zahŕňa energetické šetrenie s menšou spotrebou, ukončenie daňových úľav v oblasti Big Oil, tvorbu pracovných miest v sektore tvorby čistej energie, ochranu pred toxickým znečisťovaním ovzdušia, zníženie znečistenia a podpora produkcie ropy a zemného plynu spolu s tvorbou pracovných miest v ťažobnom priemysle.¹¹⁶ Už len na základe tohto plánu sa dá povedať, že Obama nemal v pláne zastaviť dobu ropy ako uviedol v období jeho kandidatúry. Cieľom bolo naopak produkciu podporiť, prípadne zaviesť regulácie na ochranu okolia.

V období Obamovej administratívy došlo v USA k veľkému nárastu produkcie ropy a zemného plynu, čo medzi rokmi 2007 a 2010 viedlo k nárastu z 5,1 milióna barelov denne na 5,5 a v roku 2020 sa produkcia vyčerpala až na 6,7 miliónov barelov ropy. Narastajúca ťažba zemného plynu nie len znížila jeho cenu, ale taktiež vytvorila tisíce pracovných pozícií.¹¹⁷ USA začali produkovať viac zemného plynu ako kedykoľvek predtým v histórii.¹¹⁸ Obama reagoval na prudký nárast energetickej produkcie: „Máme dodávky zemného plynu, ktoré môžu Amerike vydržať takmer 100 rokov. (...) Rozvoj zemného plynu vytvorí pracovné miesta.“¹¹⁹ V roku 2012 uviedol, že ťažobný sektor môže viesť k tvorbe ďalších 600 000 pracovných miest.¹²⁰

V štáte Louisiana, ktorý je jeden z najväčších producentov ropy¹²¹ v USA došlo medzi rokmi 2007 a 2012 k tvorbe viac ako 4 000 pracovných miest, čo predstavuje skoro 9% nárast. Vzhľadom na výnosy ťažobného priemyslu došlo v sektore k navýšeniu ročného platu

¹¹⁵ “Obama: Clean Energy Key to Economic Growth“, Voa News, 6. mája 2011, <https://www.voanews.com/usa/obama-clean-energy-key-economic-growth> (stiahnuté 7. júna 2021).

¹¹⁶ Daniel J. Weiss, “Obama’s Clean Energy Plan for and America Built to Last: How to Use Less, Save More, and Put People Back to Work“, Center for American Progress, 25. januára 2012, <https://www.americanprogress.org/issues/green/news/2012/01/25/10955/obamas-clean-energy-plan-for-america-built-to-last-how-to-use-less-save-more-and-put-people-back-to-work/> (stiahnuté 11. júna 2021).

¹¹⁷ Ibid.

¹¹⁸ Brad Plumer, “Obama’s Controversial New Fracking Rules Explained“, Vox, 22. marca 2015, <https://www.vox.com/2015/3/20/8265507/federal-fracking-standards> (stiahnuté 2. júna 2021).

¹¹⁹ Dan Berman, “Obama Issues Order on Natural Gas“, Politico, 13. apríla 2012, <https://www.politico.com/story/2012/04/obama-issues-executive-order-on-natural-gas-075108> (stiahnuté 26. mája 2021).

¹²⁰ Thomas W. Merrill, “Four Questions About Fracking“, *Case Western Reserve Law Review* 63, č. 4 (2012-2013): 973, <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/cwrlrv63&div=42&id=&page=> (stiahnuté 2. júna 2021).

¹²¹ „Louisiana State Profile and Energy Estimates“, State Profile and Energy Estimates, 15 apríla 2021. (stiahnuté 4. júna 2021).

v priemere o 13 624 dolárov, čo predstavuje rast viac ako 14%.¹²² Rôzne výrobné spoločnosti a podniky, ktoré pred poklesom cien energie opúšťali územie USA sa rozhodli zostať alebo vrátiť a investovať miliardy do domácich zariadení.¹²³ Frakovanie viedlo k výraznému zlacneniu zemného plynu, čo znížilo náklady na elektrinu. Zákaz frakovania by teda nevyhnutne viedol k rastúcej nezamestnanosti a ceny energie.¹²⁴

Profesor Brett Bricker vo svojom diele tvrdí, že Obama svoju environmentálnu rétoriku skoro vždy používal v kombinácii s ekonomickou konkurencieschopnosťou, tvorbou pracovných miest a národnou bezpečnosťou. Bricker uvádza, že v Obamových výrokoch je možné poukázať na uprednostňovanie ekonomiky či energetickej nezávislosti pred environmentálnymi faktormi. Teda prechod k čistej energii nie je prioritne o zastavení produkcie ropy alebo o zastavení klimatických zmien, ale o tvorbe ekologických pracovných pozícií či znížení cien energie.¹²⁵

Presne to sa dá poukázať na prístupe Obamovej administratívy voči frakovaniu a tvorbe jeho regulácií. Vzhľadom na ekonomickú nestabilitu v období Obamovho nástupu ako prezidenta a vysnívanej energetickej samostatnosti Obama priorizoval ekonomické a energetické aspekty frakovania. Na základe krokov prijatých Obamovou administratívou, reakcií podporovateľov a oponentov frakovania na jeho postoj je možné povedať, že environmentálna agenda nebola prioritnou, ako si environmentalisti mohli myslieť na základe Obamových environmentálnych sľubov počas jeho prezidentskej kandidatúry.

¹²² James Varney, "The Obama Administration v. Fracking- This Means War: James Varney", NOLA, 1. novembra 2014, https://www.nola.com/opinions/article_171031bd-4475-5500-9938-3d3b6dfae433.html (stiahnuté 1. júna 2021).

¹²³ Adam Orford, Dustin Till, Daniel Timmons, "Examining Oil and Gas Policy in President Obama's Second Term", *Natural Gas and Electricity* 29, č. 7 (18. januára 2013): 14, <https://doi.org/10.1002/gas.21663>, (stiahnuté 25. júna 2021).

¹²⁴ Jude Clemente, "President Obama's Support For America's Shale Oil and Natural Gas", *Forbes*, 31. decembra 2019, <https://www.forbes.com/sites/judeclemente/2020/12/31/president-obamas-support-for-americas-shale-oil-and-natural-gas/?sh=1fbb8a0c1883> (stiahnuté 7. júna 2021).

¹²⁵ Brett Bricker, "Salience over Sustainability: Presidential Environmental Rhetoric from FDR to Barack Obama" (diplomová práca, University of Kansas, 2010), 51-63, 106.

Záver

Cieľom predkladanej bakalárskej práce bolo prostredníctvom zanalyzovania Obamových environmentálnych sľubov v období jeho kandidatúry a jeho reálneho prístupu voči hydraulickému frakovaniu v období jeho funkcie ako prezident poukázať na to, či pre jeho administratívu environmentálna agenda predstavovala prioritu.

Práca v prvej kapitole zmapovala Obamov postoj voči environmentálnej politike a voči produkcii ropy a zemného plynu. Na základe Obamových výrokov počas kandidatúry v podobe: je čas na zastavenie ropnej doby sa dalo očakávať, že jeho postoj voči ťažobnému priemyslu by mohol byť relatívne striktný. Na druhej strane bola taktiež viditeľná jeho snaha o prepojenie ekonomických cieľov s environmentálnymi problémami, ako príklad sa dá uviesť Obamova snaha o prechod k čistej energii, avšak nie nevyhnutne s cieľom zredukovania ropnej produkcie, ale s cieľom tvorby nových pracovných miest pre Američanov.

Druhá kapitola detailne opisuje prijaté kroky Obamovej administratívy voči hydraulickému frakovaniu a toho, aké dopady by mohli mať na ťažobný priemysel. Dané nariadenia sa však stretli so značnou kritikou z oboch strán podporovateľov a oponentov hydraulického frakovania, ktoré sú zanalyzované v tretej kapitole. To vyvoláva otázku, prečo boli dané regulácie vôbec prijaté.

Na základe vykonanej analýzy je možné tvrdiť nasledovné. Vzhľadom na Obamov pozitívny prístup voči environmentálnej agende v období jeho prezidentskej kandidatúry od neho bolo zo strany environmentálnych zástancov očakávané prijatie určitých krokov voči frakovaniu a celkovo ťažobnému priemyslu. Určité kroky teda prijaté museli byť, avšak nie do takej miery, že by negatívne ovplyvnili ekonomický rast či snahu o dosiahnutie energetickej nezávislosti. Na základe tohto zistenia je teda možné tvrdiť, že síce Obama voči environmentálnej agende zaujal pozitívny postoj, nepredstavovala v jeho agende prioritu do takej výšky ako ekonomický rast či americká energetická samostatnosť a zostala na skôr rétorickej rovine riešenia.

Ďalším faktorom, ktorý by mohol napomôcť analýze Obamového prístupu voči environmentálnej agende v spojení s ťažobným priemyslom je zistenie, čo v skutočnosti pre neho znamenal výraz čistej energie. Obamom bolo spomenuté, že za čistú energiu považuje taktiež jadrovú energiu či produkciu zemného plynu. Snaha o zodpovedanie tejto otázky by mohla viesť k ďalším štúdiám.

Summary

Environment has been a rising topic of concern for half a century and has become a part of many political and economic discussions. Consequently, it was included in the political agenda of several American presidents. Among others the 44th US President Barack Obama, who was in the office from 2009 to 2017 and was sometimes referred to as the green president. His promises and proclamations regarding the environment during his campaign gave reason to expect big steps towards stopping climate change. For instance, lowering the level of emissions, securing clean air and drinking water or opposing the oil industry.

This thesis examines the approach of Obama's administration towards the hydraulic fracturing and whether the steps taken by the administration have supported the environmental agenda and fulfilled the Obama promises and society's expectations. With this set goal, the thesis first has reviewed Obama's environmental agenda from his candidacy in great detail. In a second step it was put in comparison with the actual fracking norms and regulations as introduced by his administration in 2015. In addition, the thesis has analysed the response of the public and the oil industry towards these measures.

The steps taken by the Obama's administration and the BLM regulations from 2015 have been in many case norms that have already been practiced in many states. Therefore, it would not create any additional or higher standards for a part of the oil industry, in come cases the regulations might be even stricter in some individual states which lead to the conclusion that the Bureau of Landmark Management published halfway regulations with little effect to the industry. In addition, the thesis points out that Obama's environmental policies were often connected with economic growth, energy self-efficiency or national security. Based on these analyses it was concluded that even though solving environmental issues was a part of Obama's agenda it was rarely the first priority and gives room to question his image as a green president.

Bibliografia

Primárne zdroje

- Barack Obama, The President's Climate Action Plan, The White House, Washington, jún 2013,
<https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/image/president27sclimateactionplan.pdf> (stiahnuté 15. júna 2021).
- 3. U.S. Department of the Interior, Bureau of Land Management. „Oil and Gas; Hydraulic Fracturing on Federal and Indian Lands; Final Rule“. *Federal Register* vol. 80. č.58 (26. marca 2015): 16128-16222, <https://www.govinfo.gov/content/pkg/FR-2015-03-26/pdf/2015-06658.pdf> (stiahnuté 11. júla 2021).
- State of Wyoming, State of Colorado v. United States Department of the Interior, United States Bureau of Land Management. 219 U.S. 2:15-cv-00043-SWS (2016).

Knihy

- Prud'homme, Alex. Hydrofracking : What Everyone Needs to Know. Oxford : Oxford University Press. 2014.
- Konisky, David M.. Failed Promises : Evaluating the Federal Government's Response to Environmental Justice. Cambridge, Massachusetts , The MIT Press. 2015.
- Tuft, Amber L., eds. Energy Science, Engineering and Technology, Unconventional Oil and Shale Gas : Growth, Extraction, and Water Management Issues. New York : Nova Science Publishers, Inc. 2015.

Akademické články a periodiká

- Evensen, Darrick a Rich Stedman. “‘Fracking’: Promoter and Destroyer of ‘the Good Life’“. *Journal of Rural Studies* 59, (April 2018): 142-152,
<https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2017.02.020> (stiahnuté 25. mája 2021).
- Scanlan, Stephen J. . “Framing Fracking: Scale-Shifting and Greenwashing Risk in the Oil and Gas Industry“. *Local Environment* 22, č. 11 (7. júla 2017): 1-27,
<https://doi.org/10.1080/13549839.2017.1345877> (stiahnuté 28.mája 2021).
- Meng, Qingmin. “The Impacts of Fracking on the Environment: A Total Environmental Study Paradigm“. *Science of The Total Environment* 580, (15.

Februára 2017): 953-957, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2016.12.045> (stiahnuté 20. mája 2021).

- Merrill, Thomas W. “Four Questions About Fracking“. *Case Western Reserve Law Review* 63, č. 4 (2012-2013): 971-993, <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/cwrlrv63&div=42&id=&page=> (stiahnuté 2. júna 2021).
- Mazur, Allan. “How Did the Fracking Controversy Emerge in the Period 2010-2012?“. *Public Understanding of Science* 2, (25. februára 2016): 207-222, <https://doi.org/10.1177/0963662514545311> (stiahnuté 28. mája 2021).
- Boudet, Hilary, Dylan Bugden, Chad Zanocco a Edward Maibach, “The Effect of Industry Activities on Public Support for ‘Fracking’“. *Environmental Politics* 25, č. 4 (3. marca 2016): 593-612, <https://doi.org/10.1080/09644016.2016.1153771> (stiahnuté 4. júna 2021).
- Howarth, Robert W., Anthony Ingraffea a Terry Engelder. “Should Fracking Stop?“. *Nature* 477, (14. septembra 2011): 271-275, <https://www.nature.com/articles/477271a> (stiahnuté 4. júna 2021).
- Mooney, Chris. “THE TRUTH ABOUT FRACKING“. *Scientific American* 305, č. 5 (november 2011): 80-85, <https://www.jstor.org/stable/26002882> (stiahnutá 26. mája 2021).
- Cannon, Jonathan Z. a Jonathan Riehl. “Presidential Greenspeak: How Presidents Talk About the Environment and What It Means“. *Stanford Environmental Law Journal* 23, č. 195 (2004): 1-90, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1681475, (stiahnuté 9. júna 2021).
- Orford, Adam, Dustin Till a Daniel Timmons. “Examining Oil and Gas Policy in President Obama’s Second Term“. *Natural Gas and Electricity* 29, č. 7 (18. januára 2013): 1-7, <https://doi.org/10.1002/gas.21663>, (stiahnuté 25. júna 2021).

Dipomové práce

- Bricker, Brett. “Salience over Sustainability: Presidential Environmental Rhetoric from FDR to Barack Obama“. Diplomová práca, University of Kansas, 2010.

Noviny a neodborné periodiká – zoradiť abecedne (vždy)

- Kaufman, Bonni F. “President Elect Obama’s Environmental Policy: Will It Be a Sustainable Change?“. Holland and Knight, 4. štvrťrok 2008, <https://www.hklaw.com/en/insights/publications/2009/01/president-elect-obamas-environmental-policy-will-i> (stiahnuté 5. júna 2021).
- Tapper, Jake a Sunlen Miller. “Obama Promises to End the Age of Oils in Our Time“. ABC News, 6. augusta 2008, <https://abcnews.go.com/Politics/Vote2008/story?id=5518237&page=1> (stiahnuté 1. júna 2021).
- Burkhalter, Sarah K. “Green Groups React to the Election of Barack Obama“. Grist, 6. novembra 2008, <https://grist.org/article/enviro-reax/> (stiahnuté 7. júna 2021).
- Walsh, Bryan. “Despite the Economy, Obama Vows to Press Green Agenda“. Time, 19. novembra 2008, <http://content.time.com/time/health/article/0,8599,1860431,00.html> (stiahnuté 26. mája 2021).
- “A Look at Barack Obama’s Environmental Platform and Record“. Grist, naposledy upravené 22. augusta 2008, https://grist.org/article/obama_factsheet/ (stiahnuté 9. júna 2021).
- Jiwatram, Jaya. “Obama’s Green Team: Who They Are and What’s Next“. Popular Science, 17. decembra 2008, <https://www.popsci.com/environment/article/2008-12/obamas-green-team-who-they-are-and-whats-next/> (stiahnuté 9. júna 2021).
- Eilperin, Juliet. “Obama Will Have Pushed Through One of the Most Ambitious Environmental Agendas in U.S. History. Is it Helping?“. Washington Post, 16. augusta 2016, <https://www.washingtonpost.com/graphics/national/obama-legacy/environmental-climate-change-policies.html> (stiahnuté 29. mája 2021).
- Plumer, Brad. “Obama’s Controversial New Fracking Rules Explained“. Vox, 22. marca 2015, <https://www.vox.com/2015/3/20/8265507/federal-fracking-standards> (stiahnuté 2. júna 2021).
- Berman, Dan. “Obama Issues Order on Natural Gas“. Politico, 13. apríla 2012, <https://www.politico.com/story/2012/04/obama-issues-executive-order-on-natural-gas-075108> (stiahnuté 26. mája 2021).

- Varney, James. “The Obama Administration v. Fracking- This Means War: James Varney“. NOLA, 1. novembra 2014, https://www.nola.com/opinions/article_171031bd-4475-5500-9938-3d3b6dfae433.html (stiahnuté 1. júna 2021).
- Weiss, Daniel J. “Obama’s Clean Energy Plan for and America Built to Last: How to Use Less, Save More, and Put People Back to Work“. Center for American Progress, 25. januára 2012, <https://www.americanprogress.org/issues/green/news/2012/01/25/10955/obamas-clean-energy-plan-for-an-america-built-to-last-how-to-use-less-save-more-and-put-people-back-to-work/> (stiahnuté 11. júna 2021).
- Bailey, David a Ernest Scheyder. “Court Strikes Down Obama Fracking Rules for Public Lands“. Reuters, 22. júna 2016, <https://www.reuters.com/article/us-usa-fracking-injunction-idUSKCN0Z81P7> (stiahnuté 5. júna 2021).
- Domonoske, Camila. “Federal Judge Strikes Down Obama Administration’s Fracking Rules“. NPR, 22. júna 2016, <https://www.npr.org/sections/thetwo-way/2016/06/22/483061014/federal-judge-strikes-down-obama-administrations-fracking-rules?t=1623336474493> (stiahnuté 6. júna 2021).
- Jackson, David. “Obama Administration Unveils New Fracking Rules“. USA Today, <https://eu.usatoday.com/story/news/nation/2015/03/20/obama-interior-department-fracking-rules-sally-jewell/25101133/> (stiahnuté 4. júna 2021).
- Groeger, Lena. “EPA’s Fracking Rules Cover Only A Sliver Of Land“. Huffpost, 9. mája 2012, https://www.huffpost.com/entry/epa-fracking-rules_n_1503035 (stiahnuté 2. júna 2021).
- Mufson, Steven. “Obama Administration Issues Draft Fracking Regulations“. Washington Post, 16. mája 2013, https://www.washingtonpost.com/business/economy/obama-administration-issues-draft-fracking-regulations/2013/05/16/bff501bc-be58-11e2-97d4-a479289a31f9_story.html (stiahnuté 7. júna 2021).
- Harder, Amy. “Judge Strikes Down Obama Rule on Frackinh on Public Lands“. The Wall Street Journal, 22. júna 2016, <https://www.wsj.com/articles/judge-strikes-down-obama-rule-on-fracking-on-public-lands-1466600116> (stiahnuté 25. júna 2021).

- Sanders, Troutman. “President Obama Delivers Remarks on America’s Energy Security“. Renewable Energy Insights, 5. apríla 2011, <https://www.renewableinsights.com/2011/04/president-obama-delivers-remarks-on-americas-energy-security/> (stiahnuté 9. júna 2021).
- Clemente, Jude. “President Obama’s Support For America’s Shale Oil and Natural Gas“. Forbes, 31. decembra 2019, <https://www.forbes.com/sites/judeclemente/2020/12/31/president-obamas-support-for-americas-shale-oil-and-natural-gas/?sh=1fbb8a0c1883> (stiahnuté 7. júna 2021).
- “Obama: Clean Energy Key to Economic Growth“. Voa News, 6. mája 2011, <https://www.voanews.com/usa/obama-clean-energy-key-economic-growth> (stiahnuté 7. júna 2021).

Online zdroje

- Barack Obama, “Remarks in Chicago Announcing Energy and Environment Team“, The American Presidency Project, 15. decembra 2008, <https://www.presidency.ucsb.edu/documents/remarks-chicago-announcing-energy-and-environment-team> (stiahnuté 6. júna 2021).
- “MAR 20: Obama Admin. Releases Toothless Fracking Rules: Give-Away to Oil and Gas Industry“, Americans Against Fracking, <https://www.americansagainstfracking.org/blog/mar-20-obama-admin-releases-toothless-fracking-rules-give-away-to-oil-and-gas-industry/> (stiahnuté 24. mája 2021).
- „Louisiana State Profile and Energy Estimates“, State Profile and Energy Estimates, 15 apríla 2021, <https://www.eia.gov/state/analysis.php?sid=LA> (stiahnuté 4. júna 2021).

ZÁVEREČNÁ TÉZA BAKALÁRSKEJ PRÁCE

Jméno:

Michaela Povincová

E-mail:

mi.povincova@gmail.com

Studijní obor:

Medzinárodné teritoriálne štúdiá

Semestr a školní rok zahájení práce:

5

Semestr a školní rok ukončení práce:

6., 2020/2021

Vedoucí bakalářského semináře:

Jan Hornát, Ph.D

Vedoucí práce:

Mgr. Jana Sehnálková, Ph.D.

Název práce:

Postoj Obamovej administratívy voči frakovaniu: environmentálna agenda ako priorita alebo druhoradá problematika?

Charakteristika tématu práce (max. 10 řádek):

Práca na základe postoja Obamovej administratívy voči hydraulickému frakovaniu v rokoch 2009 až 2017 analyzuje či environmentálna priorita predstavuje politickú prioritu alebo je až druhoradou za ekonomickým rastom a energetickou samostatnosťou USA. V práci sú porovnané postoje voči environmentálnej agende Obamom v období prezidentskej kandidatúry a následne v období Obamu ako prezidenta USA so zameraním na postoj Obamovej administratívy voči hydraulickému frakovaniu a na zaujaté kroky danou administratívou.

Zdůvodnění úprav a změn tématu od zadání projektu do odevzdání práce (max. 10 řádek):

V priebehu tvorby práce došlo k rôznym zmenám práce najmä, čo sa týka tématického zamerania. Práca sa vždy sústredila na hydraulické frakovanie v prezidentskom období Baracka Obamu, avšak jej presné zameranie sa menilo na základe objavovania nových informácií a údajov z čítanej literatúry a na základe snahy vytvoriť tému práce s jasným zameraním, ktoré by sa zmestilo do určeného stránkového limitu bakalárskej práce, stále však s dostatočnou analýzou témy.

Struktura práce (hlavní kapitoly obsahu):

1. Úvod
2. Kontext
3. Postavenie Baracka Obamu voči frakovaniu počas prezidentského obdobia
4. Reakcie na nariadenia voči frakovaniu a skutočná agenda za ich tvorbou
5. Záver

Prameny a literatura (výběrová bibliografie, max. 30 hlavních titulů):

- Barack Obama, The President's Climate Action Plan, The White House, Washington, jún 2013, <https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/image/president27sclimateactionplan.pdf> (stiahnuté 15. júna 2021).
- 3. U.S. Department of the Interior, Bureau of Land Management. „Oil and Gas; Hydraulic Fracturing on Federal and Indian Lands; Final Rule“. Federal Register vol. 80. č.58 (26. marca 2015): 16128-16222, <https://www.govinfo.gov/content/pkg/FR-2015-03-26/pdf/2015-06658.pdf> (stiahnuté 11. júla 2021).
- State of Wyoming, State of Colorado v. United States Department of the Interior, United States Bureau of Land Management. 219 U.S. 2:15-cv-00043-SWS (2016).
- Prud'homme, Alex. Hydrofracking : What Everyone Needs to Know. Oxford : Oxford University Press. 2014.
- Konisky, David M.. Failed Promises : Evaluating the Federal Government's Response to Environmental Justice. Cambridge, Massachusetts , The MIT Press. 2015.
- Tuft, Amber L., eds. Energy Science, Engineering and Technology, Unconventional Oil and Shale Gas : Growth, Extraction, and Water Management Issues. New York : Nova Science Publishers, Inc. 2015.
- Evensen, Darrick a Rich Stedman. “‘Fracking’: Promoter and Destroyer of ‘the Good Life’“. Journal of Rural Studies 59, (April 2018): 142-152, <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2017.02.020> (stiahnuté 25. mája 2021).
- Scanlan, Stephen J. . “Framing Fracking: Scale-Shifting and Greenwashing Risk in the Oil and Gas Industry“. Local Environment 22, č. 11 (7. júla 2017): 1-27, <https://doi.org/10.1080/13549839.2017.1345877> (stiahnuté 28. mája 2021).
- Meng, Qingmin. “The Impacts of Fracking on the Environment: A Total Environmental Study Paradigm“. Science of The Total Environment 580, (15. Februára 2017): 953-957, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2016.12.045> (stiahnuté 20. mája 2021).
- Merrill, Thomas W. “Four Questions About Fracking“. Case Western Reserve Law Review 63, č. 4 (2012-2013): 971-993, <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/cwrlrv63&div=42&id=&page=> (stiahnuté 2. júna 2021).

- Mazur, Allan. “How Did the Fracking Controversy Emerge in the Period 2010-2012?“. *Public Understanding of Science* 2, (25. februára 2016): 207-222, <https://doi.org/10.1177/0963662514545311> (stiahnuté 28. mája 2021).
- Boudet, Hilary, Dylan Bugden, Chad Zanocco a Edward Maibach, “The Effect of Industry Activities on Public Support for ‘Fracking’“, *Environmental Politics* 25, č. 4 (3. marca 2016): 593-612, <https://doi.org/10.1080/09644016.2016.1153771> (stiahnuté 4. júna 2021).
- Howarth, Robert W., Anthony Ingraffea a Terry Engelder. “Should Fracking Stop?“. *Nature* 477, (14. septembra 2011): 271-275, <https://www.nature.com/articles/477271a> (stiahnuté 4. júna 2021).

Podpis studenta a datum

Povincová, 26.07.2021

Schváleno	Datum	Podpis
Vedoucí práce		
Vedoucí bakalářského semináře		
Garant oboru		